

Pk-yritysbarometri, kevät 2014

Alueraportti, Pohjanmaan ELY

Esipuhe

Suomen Yrittäjät, Finnvera Oyj sekä työ- ja elinkeinoministeriö tekevät yhteistyössä pienten ja keskisuurten yritysten toimintaa ja taloudellista toimintaympäristöä kuvaavan Pk-yrittäjäbarometrin kaksi kertaa vuodessa. Barometri julkistetaan sekä valtakunnallisena että alueellisina raporteina.

Valtakunnallisessa raportissa tuloksia käsitellään koko pk-sektorin näkökulmasta ja myös päätoimialoittain teollisuuteen, rakentamiseen, kauppaan ja palveluihin jaoteltuna. Alueraporteissa kehitystä verrataan erityisesti kyseisen alueen yritysten ja koko maan välillä.

Kevään 2014 Pk-yrittäjäbarometri perustuu 4436 pk-yrityksen edustajan vastauksiin. Se kuvaa siten kattavasti suomalaisten pk-yritysten käsityksiä taloudellisen toimintaympäristön muutoksista sekä yritysten liiketoimintaan ja kehitysnäkymiin vaikuttavista tekijöistä.

Tässä raportissa tarkastellaan pk-yritysten suhdanneodotuksia, työllistämisen esteitä ja rahoitustilannetta. Ajankohtaisilla kysymyksillä on tällä kertaa selvitetty muun muassa pk-yritysten erityisrahoituskysymyksiä, äänestysaikomuksia ja EU:n hallinnollisen taa-kan vähentämishojelman vaikutuksen havaitsemista.

Tiivistelmä

Suhdannenäkymät

Suomen pk-yritysten suhdannenäkymät ovat selvästi myönteisemmät verrattuna syksyyn 2013. Koko maan pk-yrityksistä 33 % arvioi suhdanteiden paranevan ja 17 % huononevan (saldoluku 16 %). Edellisellä mittauskierroksella saldoluku oli 4 %. Pohjanmaan alueella suhdannenäkymät ovat samankaltaiset kuin koko maassa, ja myös myönteisemmät kuin syksyllä 2013.

Pohjanmaan alueen suhdannenäkymät henkilökunnan määrän suhteen ovat saldoluvun perusteella heikommät kuin koko maassa ja myös laskeneet verrattuna edelliseen kierrokseen. 17 % alueen pk-yritysten edustajista arvioi henkilökunnan määrän olevan vuoden kuluttua tämän hetkistä suurempi ja 11 % arvioi henkilökunnan määrän olevan pienempi. Saldoluvuksi muodostuu näin ollen 6 %, joka on yhden prosenttiyksikön heikompä kuin syksyllä 2013. Saldoluku on myös heikompä kuin koko maassa (8 %).

Työllistämisen esteet

Kysynnän riittämättömyys tai epävakaisuus on pohjanmaan alueella suurin työllistämisen este. Työvoiman saatavuus nähdään Pohjanmaan pk-yrityksissä koko maan tilannetta suurempana työllistämisen esteenä.

Sopeuttamistoimenpiteet

Koko maan ja Pohjanmaan pk-yrityksistä noin kolmannes on ryhtynyt sopeuttamistoimenpiteisiin ja noin joka kymmenes suunnittelee sopeuttamistoimenpiteitä nykyisen suhdannetilanteen vuoksi. Työaikajärjestelyt, lomautukset sekä liiketoiminnan karsiminen ja laajentaminen ovat Pohjanmaan alueella kuten myös koko maan pk-yrityksissä yleisimmät toteutetut tai harkinnassa olevat sopeutustoimet. Pohjanmaalla lomautukset on sopeuttamistoimenpiteenä muuta maata vähemmän käytetty.

Pk-yritysten kasvuhakuisuus

Koko maan pk-yrityksistä 39 % on mahdollisuuksien mukaan kasvamaan pyrkiviä. Asemansa säilyttämään pyrkiviä pk-yrityksiä on 32 % ja yritystoiminnan loppumista ennakkoivia 3 %. Myös Pohjanmaan alueella suurin ryhmä muodostuu kasvua mahdollisuuksien mukaan hakevista pk-yrityksistä (40 %). Yritystoiminnan loppumista alueella ennakoivat 1 % vastaajista.

Sisällys

ESIPUHE.....	2
TIIVISTELMÄ.....	3
SISÄLLYS.....	4
1. JOHDANTO.....	5
1.1 Barometri.....	5
1.2 Aineisto.....	6
2. YRITYSTEN OSUUDET TOIMIALOILLA.....	7
3. YRITYKSET JA TYÖLLISYYS.....	8
4. PK-YRITYSTEN SUHDANNENÄKYMÄT.....	9
5. PK-YRITYSTEN TYÖLLISTÄMISEN ESTEET.....	12
6. PK-YRITYSTEN SOPEUTTAMISTOIMENPITEET.....	13
7. SUKUPOLVEN- JA OMISTAJANVAIHDOKSET.....	14
8. PK-YRITYSTEN KASVUHAKUISUUS.....	16
9. PK-YRITYSTEN RAHOITUS.....	17
10. AJANKOHTAISET ASIAT.....	20
SUOMEN YRITTÄJIEN JA ALUEJÄRJESTÖJEN YHTEYSTIEDOT.....	22
FINNVERA OYJ:N JA ALUEKONTTOREIDEN YHTEYSTIEDOT.....	23
TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖN JA ELY-KESKUSTEN YHTEYSTIEDOT.....	24

Suomen Yrittäjät: Pk-yritysbarometri, kevät 2014, alueraportti

Julkaisija

Suomen Yrittäjät
PL 999, 00100 HELSINKI
puhelin 09 229 221
toimisto@yrittajat.fi
www.yrittajat.fi

Pk-yritysbarometri, kevät 2014

Alueraportti, Pohjanmaan ELY

1. JOHDANTO

Suomen Yrittäjät, Finnvera Oyj sekä työ- ja elinkeinoministeriö tekevät yhteistyössä pienten ja keskisuurten yritysten toimintaa ja taloudellista toimintaympäristöä kuvaavan Pk-yritysbarometrin kaksi kertaa vuodessa. Barometri julkistetaan sekä valtakunnallisena että alueellisina raporteina.

1.1 Barometri

Pk-yritysbarometrissä on selvitetty suomalaisten pk-yritysten mielikuvia yleisestä suhdannekehityksestä ja oman yrityksen taloudellisesta kehityksestä. Lisäksi on tiedusteltu mm. yrityksen kehittämiseen, kasvuun, työllistämiseen ja rahoitukseen liittyvistä tekijöistä.

Otantalähteenä on käytetty Tilastokeskuksen toimialaluokitusta TOL 2010, Fonecta Kohdistamiskone -yritysrekisteriä sekä Suomen Yrittäjien jäsenrekisteriä, joista otanta on tehty kiintiöidyllä satunnaisotannalla. Otoksessa on kiintiöity yritysten toimiala, koluokka ja sijainti.

Vastaajajoukon muodostaa 4436 kohderyhmän vaatimukset täyttävää pk-yrityksen edustajaa. Tiedonkeruumenetelmänä on käytetty internetkyselyä. Vastaajat kutsuttiin kyselyyn sähköpostitse tai puhelimitse joulukuun 2013 ja tammikuun 2014 välisenä aikana. Seuraavalla sivulla on esitetty taustatietoja alueen vastaajista. Tutkimuksen on toteuttanut Taloustutkimus Oy Suomen Yrittäjien, Finnvera Oyj:n sekä työ- ja elinkeinoministeriön toimeksiannosta.

Tutkimusprojektista ovat vastanneet Taloustutkimus Oy:ssä tutkimusjohtaja Pasi Huovinen ja tutkimuspäällikkö Jyrki Kärpänoja. Suomen Yrittäjissä tutkimusprojektista on vastannut ekonomisti Petri Malinen, Finnvera Oyj:ssä viestintäjohtaja Tarja Svartström sekä työ- ja elinkeinoministeriössä kehittämispäällikkö Esa Tikkanen.

1) Raportin alueelliset viittaukset tarkoittavat pääsääntöisesti suomen Yrittäjien mukaista aluejakoa. Uudellamaalla ja Itä-Uudellamaalla maakuntajaosta on poikettu (Helsinki, Pääkaupunkiseutu ja muu Uusimaa).

2) Lisäksi tutkimusaineistosta tehdään raportit Hämeen, Kaakkois-Suomen, Pohjanmaan ja Uudenmaan ELY-alueille sekä Keski-Pohjanmaan Yrittäjien alueelle. Lisäksi uusina alueina vuonna 2011 mukaan tulivat Espoo ja Vantaa.

3) Helsingin, Pääkaupunkiseudun ja Uudenmaan aikasarjoissa ja kuvioissa olevat luvut ovat vuoden 1999 syksyyn asti koko Uudenmaan alueen lukuja. Pohjanmaan raportissa luvut ovat vuoden 2006 syksyyn asti Etelä-Pohjanmaan ja Pohjanmaan rannikon yhteisiä lukuja.

4) Tutkimustuloksissa esiintyy muutamissa kohdissa käsite 'saldoluku'. Se kuvaa kyseisten kysymysten kohdalla positiivisista ja negatiivisista vastauksista laskettua prosenttilukujen erotusta. Esimerkiksi: Pk-yritysten yleiset suhdannenäkymät seuraavan vuoden aikana paranee 39,4 %, huononee 8,6 % saldoluku = + 30,8 % -31 % HUOM kaikissa laskelmissa käytetään tarkkoja, pyöristämättömiä lukuja, vaikka raportissa luvut esitetään kokonaisina ilman desimaaleja.

1.2 Aineisto

Seuraavassa taulukossa on esitetty painottamattomat taustatietojakaumat haastatelluista Pohjanmaan alueen yrityksistä. Tutkimustuloksissa aineisto on painotettu vastaamaan yritysten todellista toimiala- ja aluejakamaa. Painotettua otoskokoa käytetään laskentaperusteena, koska tällöin otoksen perusteella lasketut tulokset voidaan yleistää koskemaan koko tutkimuskohteena olevaa pk-sektoria.

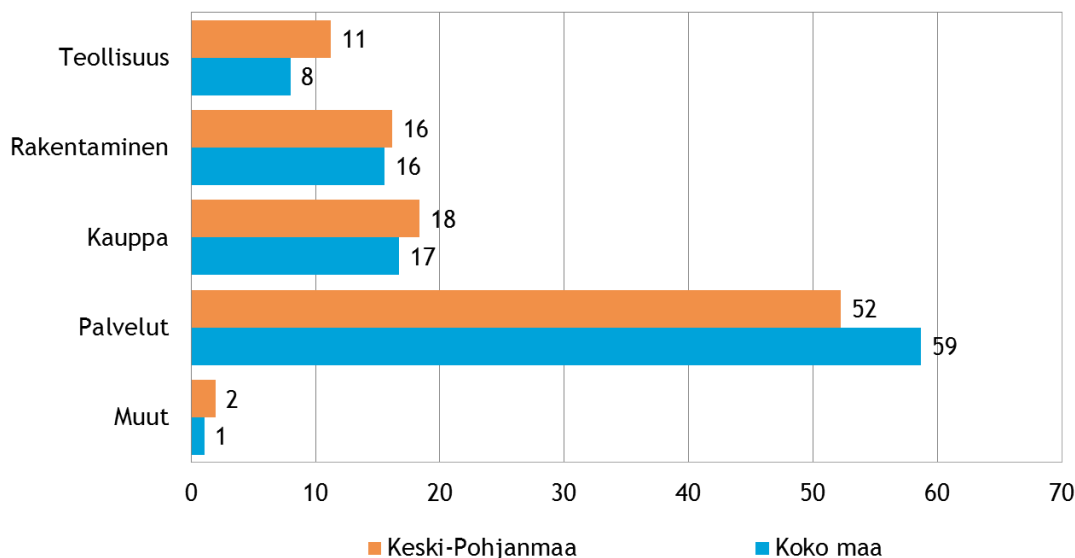
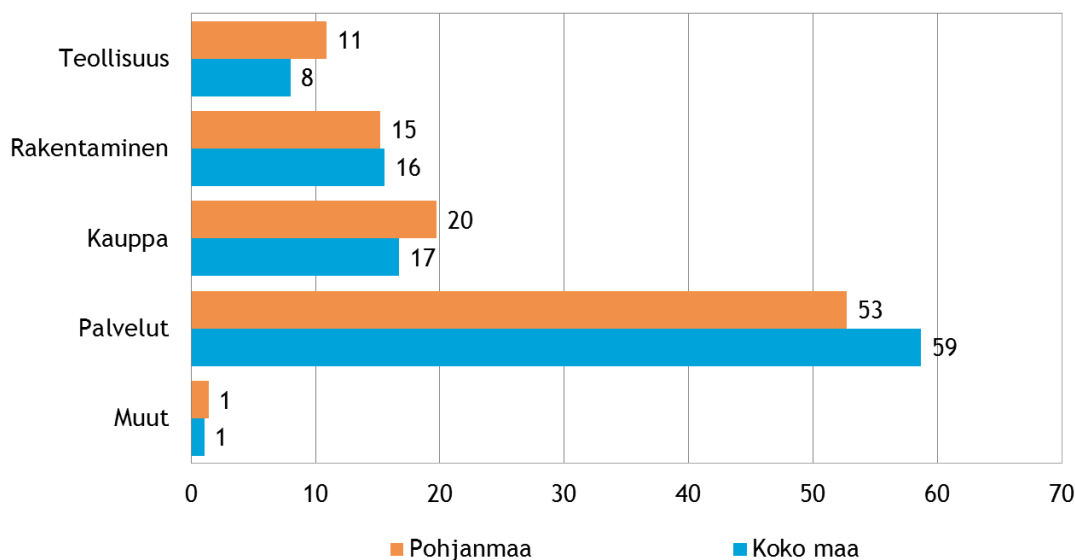
Taulukko 1. Taustatietoja alueelta haastatelluista yrityksistä

		%	n=
Alue	Pohjanmaan ELY	100	343
Päätoimiala	Teollisuus	14	49
	Rakentaminen	15	50
	Kauppa	23	78
	Palvelut	48	166
Liikevaihto vuonna 2013	alle 0,2 miljoonaa euroa	49	165
	0,2-0,49 miljoonaa euroa	17	59
	0,5 - 0,99 miljoonaa euroa	14	49
	1,0-1,49 miljoonaa euroa	6	20
	1,5-1,99 miljoonaa euroa	1	5
	2,0-4,99 miljoonaa euroa	6	21
	5 miljoonaa euroa tai yli	6	21
Yrityksen kasvuhakuisuus	Voimakkaasti kasvuhakuiset	8	27
	Kasvuhakuiset	38	132
	Asemansa säilyttäjät	34	116
	Ei kasvutavoitteita	19	64
	Toimintansa lopettavat	1	4
Yrityksellä vientitoimintaa	Kyllä	22	74
	Ei	78	265
Yrityksen perustamisvuosi	Ennen 1990	25	76
	1990-1999	22	68
	2000-2009	31	95
	2010-	23	71
Vastaajan asema	Yrittäjä	91	307
	Palkattu toimitusjohtaja	7	23
	Muu	2	7

2. YRITYSTEN OSUDET TOIMIALOILLA

Suomessa oli 266 909 yritystä [1] vuonna 2012. Näistä yrityksistä noin 8 255 toimi Pohjanmaan alueella ja 3164 Keski-Pohjanmaan alueella. Koko maassa palvelualan yrityksiä oli noin 59 %, kaupan 17 %, rakentamisen 16 % ja teollisuudenalan yrityksiä 8 %. Pohjanmaan alueella oli palvelualaan kuuluvia yrityksiä koko maata suhteellisesti vähemmän, 53 % ja vastaavasti Keski-Pohjanmaan alueella 52 %. Teollisuuden ja kaupan alojen yrityksiä alueella oli enemmän kuin koko maassa.

Kuva 1. Yritysten osuudet eri toimialoilla, %

3. YRITYKSET JA TYÖLLISYYS

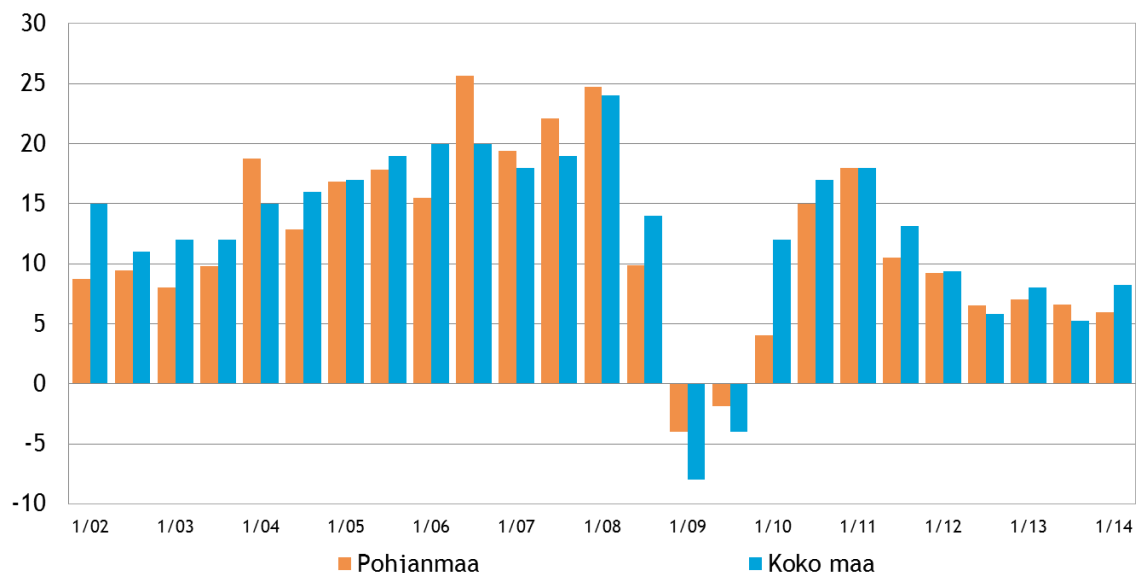
Tilastokeskuksen työvoimatiedustelun ^[2] mukaan koko maan työllisten määrä oli 2 490 000 henkeä syyskuussa 2013. Lukema on hieman vähemmän kuin vuotta aikaisemmin vastaavana ajankohtana. Sekä palkansaajien että yrittäjien määrät vähenivät hieman. Koko maan työttömyysaste oli 7,1 % ^[2] syyskuussa 2013. Lukema on sama kuin vuotta aiemmin. Pohjanmaan alueella työskenteli 2013/III yhteensä 83 000 henkilöä ja Keski-Pohjanmaan alueella 33 000 henkilöä ^[3] työttömyysasteen ollessa Pohjanmaalla 4,1 % ja Keski-Pohjanmaalla 3,1 % ^[4]. Työttömyysaste on laskenut Pohjanmaalla 1,3 prosenttiyksikköä ja Keski-Pohjanmaalla 1,8 % vuoden 2012 vastaavaan ajankohtaan verrattuna ^[4].

Taulukko 2. Pk-yritysten suhdannenäkymät henkilökunnan määrän osalta seuraavan vuoden kuluttua, %

	Suurempi	Yhtä suuri	Pienempi	Saldoluku
ELY Pohjanmaa	17	72	11	6
Koko maa	19	70	11	8

Pk-yritysbarometrin vastaajista vajaa viidesosa (19 %) arvioi henkilökunnan määrän kasvavan seuraavan vuoden kuluttua kun taas 11 % arvioi henkilökunnan määrän pienevän. Saldoluvuksi muodostuu 8 %. Alueella saldoluku on pienempi, 6 %. Alueella odotukset ovat siis koko maata hieman heikommät. Syksyyn 2013 verrattuna alueen henkilökunnan määrän muutosta kuvaava saldoluku on myös heikentynyt 1 % -yksikköä, kun koko maassa saldoluku on 3 % -yksikköä vastaavaa ajankohtaa parempi.

Kuva 2. Henkilökunnan määrän muutosodotukset seuraavan vuoden aikana, saldo-luku (%)

2. Lähde: Tilastokeskus: Työvoimatutkimus 2013, syyskuu

3. Lähde: Tilastokeskus: Työvoimatutkimus 2013, liitetaulukko 31. Työlliset maakunnittain

4. Lähde: Tilastokeskus: Työvoimatutkimus 2013, liitetaulukko 43. Työttömyysaste maakunnittain

4. PK-YRITYSTEN SUHDANNENÄKYMÄT

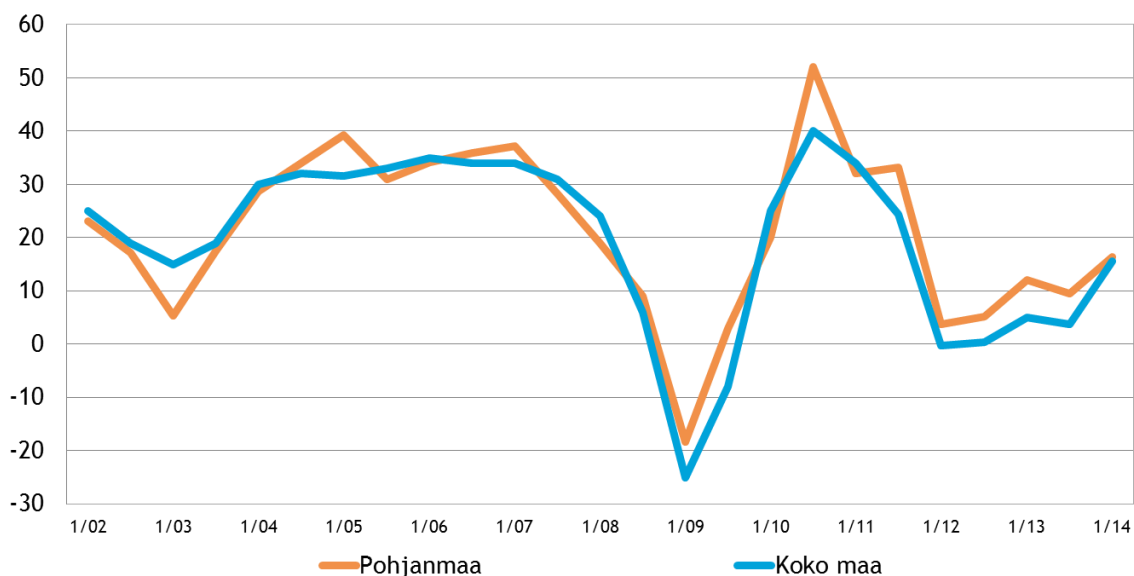
Pk-yritysten suhdannenäkymiä kuvaava saldoluku on koko maassa noussut reilusti syksystä 2013. Puolet koko maan pk-yrityksistä arvioi suhdanteiden pysyvän ennallaan lähimmän vuoden aikana. Koko maan pk-yrityksistä 33 % arvioi suhdanteiden paranevan ja 17 % huononevan. Pohjanmaan alueella suhdannenäkymiä kuvaava saldoluku (16 %) on sama kuin koko maassa ja on noussut syksystä 2013. Ennallaan suhdanteiden arvioi alueella pysyvän 53 % alueen pk-yrityksistä.

Taulukko 3. Pk-yritysten suhdannenäkymät oman yrityksen kannalta lähimmän vuoden aikana, %

	Paranee	Pysyy ennallaan	Huononee	Saldoluku
ELY Pohjanmaa	32	53	15	16
Koko maa	33	50	17	16

Seuraavassa kuvassa on esitetty pk-yritysten suhdannenäkymien kehityksen tutkimusjaksosta 1/02 lähtien.

Kuva 3. Yleiset suhdannenäkymät lähimmän vuoden aikana, saldoluku (%)

Taulukko 4. Pk-yritysten odotukset tutkimuksen eri osa-alueiden kehityksestä seuraavan vuoden kuluttua, %

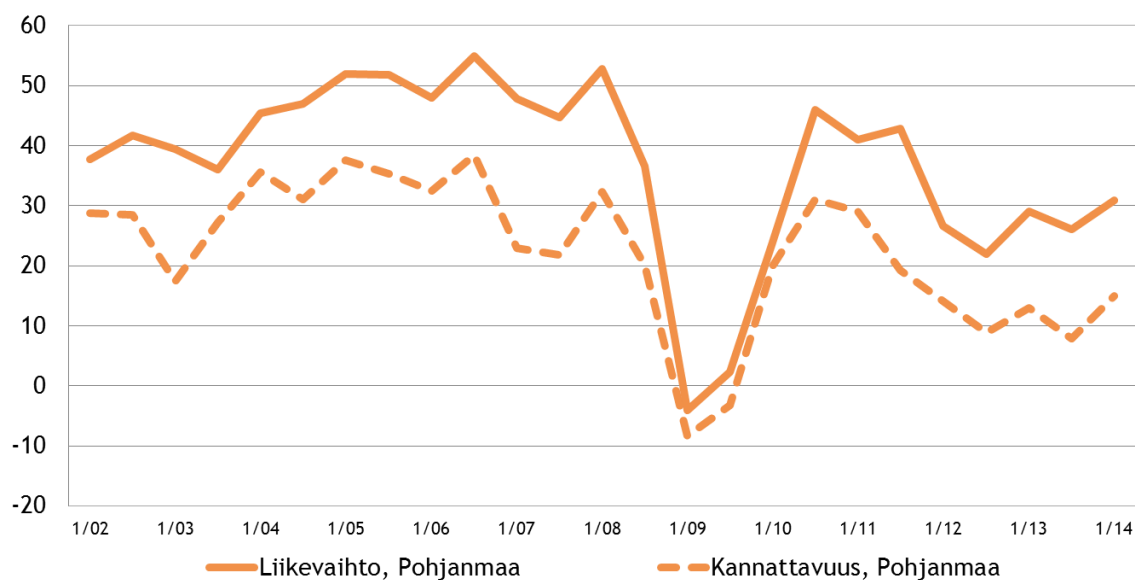
	Suurempi	Yhtä suuri	Pienempi	Saldoluku
Liikevaihto				
ELY Pohjanmaa	46	39	15	31
Koko maa	46	38	15	31
Investointien arvo				
ELY Pohjanmaa	18	55	26	-8
Koko maa	19	58	24	-5
Viennin arvo				
ELY Pohjanmaa	17	70	13	5
Koko maa	15	72	12	3
Tuonnin arvo				
ELY Pohjanmaa	12	75	12	0
Koko maa	13	74	13	0
Tuotantokustannukset				
ELY Pohjanmaa	36	56	9	27
Koko maa	41	50	9	31
Tuotteiden tai palveluiden hinnat				
ELY Pohjanmaa	44	50	7	37
Koko maa	46	49	5	40
Kannattavuus				
ELY Pohjanmaa	34	48	19	15
Koko maa	35	45	20	15
Vakavaraisuus				
ELY Pohjanmaa	28	63	10	18
Koko maa	35	53	12	22
Tuotekehityspanostukset				
ELY Pohjanmaa	26	62	12	14
Koko maa	24	60	16	8
Tilausten määrä				
ELY Pohjanmaa	38	48	14	24
Koko maa	39	44	17	22
Kapasiteetin käyttöaste				
ELY Pohjanmaa	32	58	9	23
Koko maa	32	54	14	19

Eri osatekijöiden suhdanteita arvioitaessa tuotteiden ja palveluiden hintojen nousuun uskotaan koko maan pk-yrityksissä saldoluvun (40 %) perusteella yleisimmin. Myös tuotantokustannusten nousuun (saldoluku 31 %) ja liikevaihdon kasvuun (31 %) uskovia on selvästi enemmän kuin näiden laskuun uskovia.

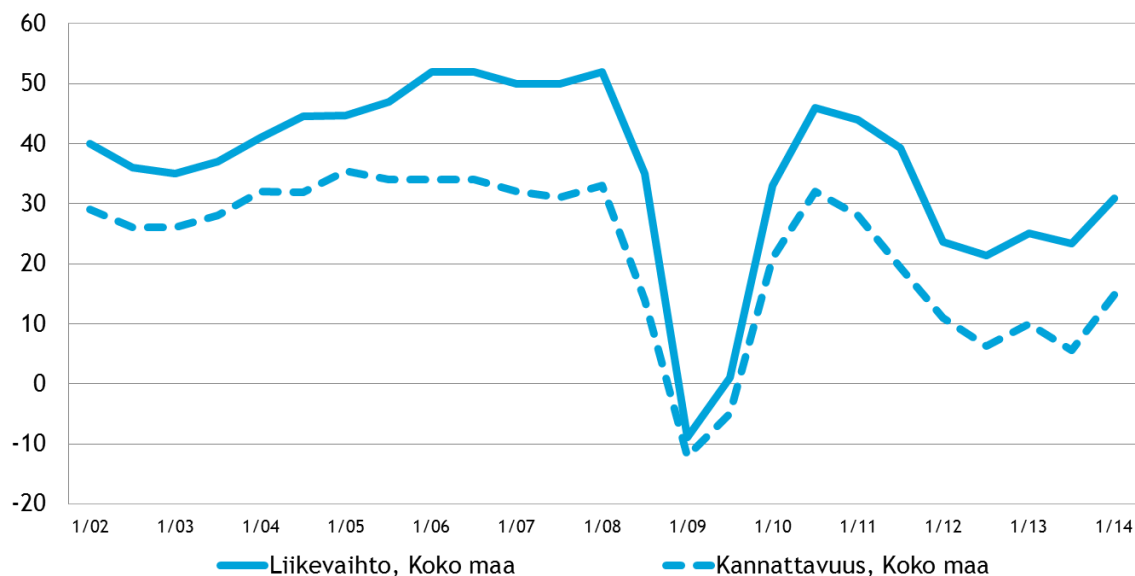
Myös alueella tuotteiden ja palveluiden hintoihin uskovia on eniten saldoluvun ollessa 37 %. Toiseksi suurin saldoluku saadaan liikevaihdon kasvulle 31 % ja kolmanneksi suurin arviolle tuotantokustannusten noususta, 27 %.

Kuvassa 4 on esitetty pk-yritysten liikevaihdon ja kannattavuuden suhdannenäkymien kehittyminen alueella ja kuvassa 5 koko maassa. Näiltä osin näkymät ovat hyvin samansuuntaiset.

Kuva 4. Alueen suhdannenäkymät seuraavan vuoden aikana, saldoluku (%)

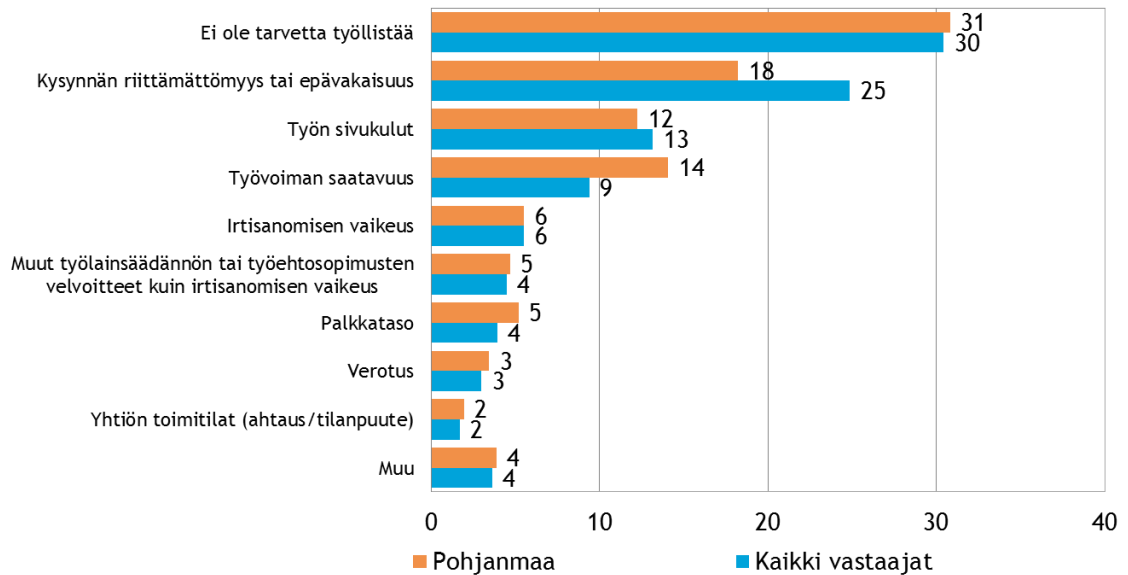
Kuva 5. Koko maan suhdannenäkymät seuraavan vuoden aikana, saldoluku (%)

5. PK-YRITYSTEN TYÖLLISTÄMISEN ESTEET

Koko maan ja Pohjanmaan pk-yrityksistä vajaalla kolmanneksella ei ole tarvetta työllistää. Kysynnän riittämättömyys tai epävakaisuus nousee alueella suurimmaksi työllistämisen esteeksi (18 %), koko maan tasolla osuus on myös suurin ja alueen vastaavaa osuutta suurempi (25 %). Työvoiman saatavuus koetaan alueella selvästi koko maan tilannetta suurempana työllistämisen esteenä

Kuva 6. Mikä seuraavista on yrityksenne suurin työllistämisen este?

6. PK-YRITYSTEN SOPEUTTAMISTOIMENPITEET

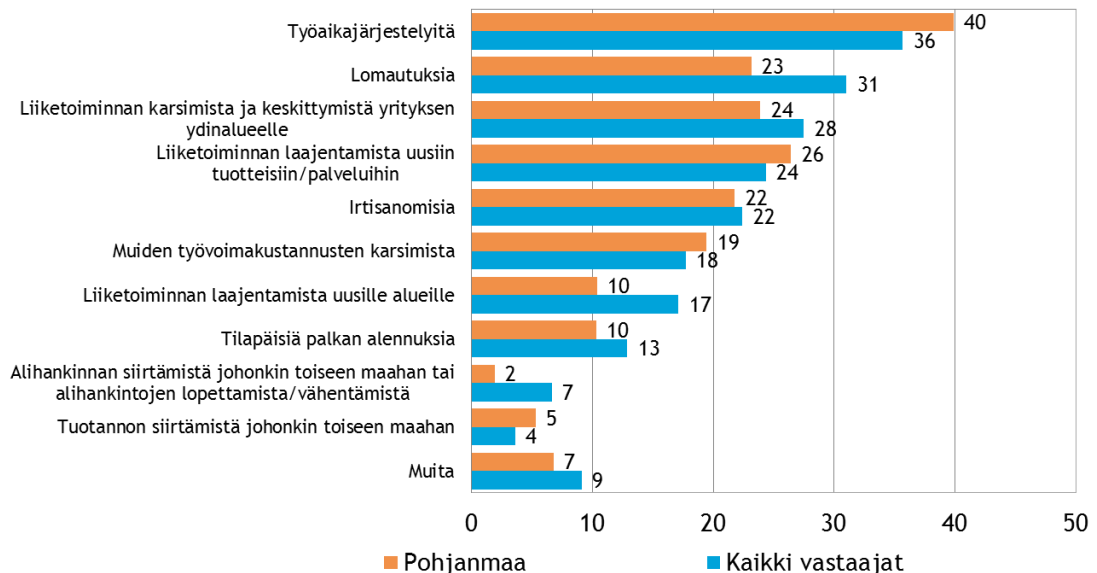
Taulukko 5. Onko yrityksessänne tarvetta sopeuttaa toimintaanne nykyisen suhdannetilanteen vuoksi?, %

	Ei	Kyllä, olemme jo sopeuttaneet	Kyllä, olemme suunnittelemassa sopeuttamista
ELY Pohjanmaa	56	30	14
Koko maa	55	33	11

Koko maan pk-yrityksistä kolmannes (33 %) on ryhtynyt sopeuttamistoimenpiteisiin ja 11 % suunnittelee sopeuttamista nykyisen suhdannetilanteen vuoksi. Pohjanmaan pk-yrityksistä hieman vähemmän eli (30 %) on jo sopeuttanut toimintaansa ja toisaalta hieman useammassa alueen pk-yrityksessä sopeuttamista suunnitellaan (14 %).

Työaikajärjestelyt, lomautukset ja liiketoiminnan karsiminen ovat koko maan tasolla yleisimmät toteutetut tai harkinnassa olevat sopeutustoimet. Pohjanmaan alueella lomautukset, liiketoiminnan karsiminen sekä liiketoiminnan laajentaminen ovat koko maata vähäisemmässä määrin joko toteutettuja tai harkinnassa olevia sopeuttamistoimenpiteitä.

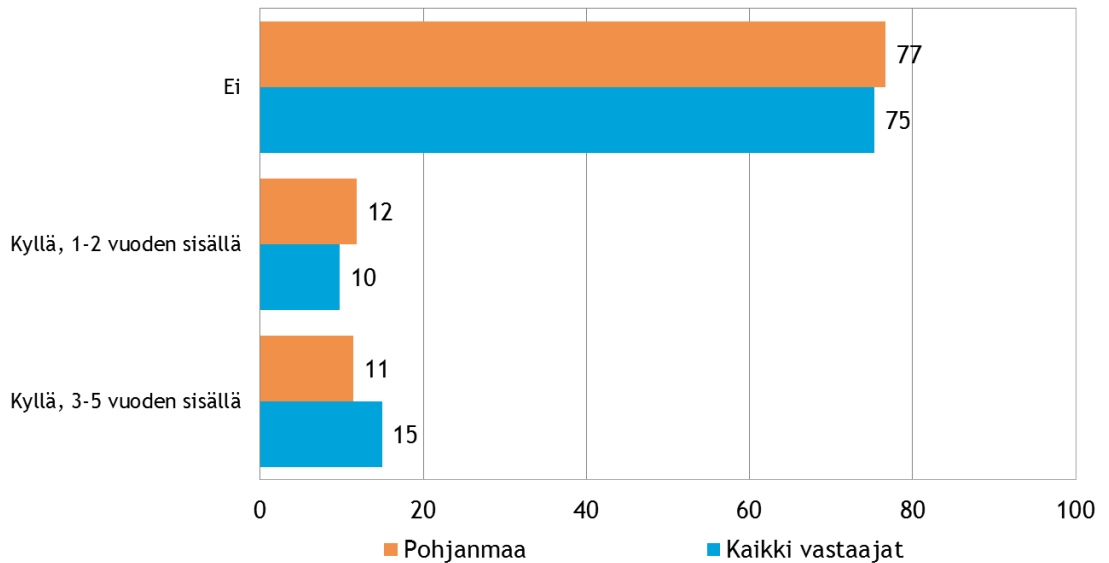
Kuva 7. Mitä sopeutustoimia seuraavista olette tehnyt tai suunnittelette tekevänne

7. SUKUPOLVEN- JA OMISTAJANVAIHDOKSET

Noin neljäsosa (23 %) Pohjanmaan alueen vastaajista arvioi yrityksessään tapahtuvan sukupolven- tai omistajanvaihdoksen lähimmän viiden vuoden aikana. Koko maan tasolla osuus on lähes sama (25 %).

Kuva 8. Onko yrityksessänne odotettavissa sukupolven-/omistajan vaihdos lähimmän viiden vuoden sisällä

Kaksi viidestä (39 %) koko maan pk-yritysvastaajasta sanoo olevansa kiinnostunut myymään yrityksensä tai osan sen liiketoiminnasta. Alueella kiinnostuneiden osuus on pienempi (31 %).

Yrityksen tai liiketoiminnan ostamisesta kiinnostuneita pk-yritysvastaajia on koko maassa noin joka neljäs ja Pohjanmaan alueella noin joka viides vastaajista. Näistä valtaosa ja Pohjanmaalla lähes kaikki (96 %) sanovat tarvitsevänsä ulkopuolista rahoitusta oston toteuttamiseen.

Taulukko 6. Oletteko kiinnostunut myymään yrityksenne tai osan sen liiketoiminnasta?,%

	Ei	Kyllä
ELY Pohjanmaa	69	31
Koko maa	61	39

Taulukko 7. Oletteko kiinnostunut ostamaan yrityksen tai liiketoimintaa?,%

	Ei	Kyllä
ELY Pohjanmaa	81	19
Koko maa	75	25

Taulukko 8. Tarvitsetteko ulkopuolista rahoitusta oston toteuttamiseen?,%

	Ei	Kyllä
ELY Pohjanmaa	4	96
Koko maa	13	87

8. PK-YRITYSTEN KASVUHAKUISUUS

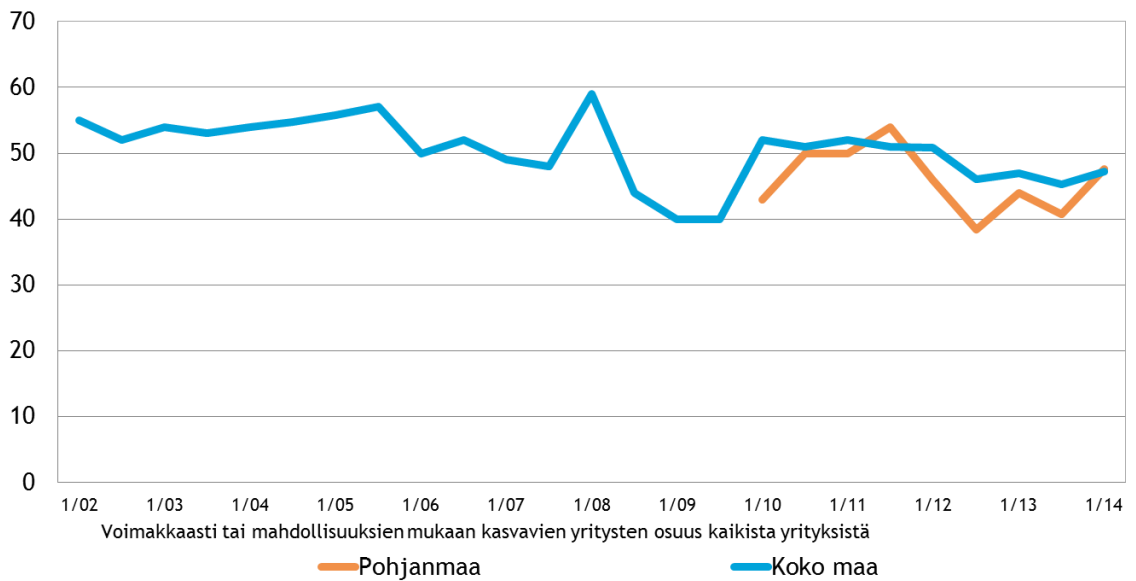
Taulukko 9. Pk-yritysten kasvuhakuisuus, %

	Voimakkaasti kasvuhakuiset	Kasvuhakuiset	Asemansa säilyttäjät	Ei kasvutavoitteita	Toimintansa lopettavat
ELY Pohjanmaa	8	40	33	18	1
Koko maa	9	39	32	17	3

Koko maan pk-yrityksissä on eniten mahdollisuuksien mukaan kasvamaan pyrkiviä pk-yrityksiä (39 %). Toiseksi eniten koko maassa on asemansa säilyttämään pyrkiviä pk-yrityksiä (32 %). Yritystoiminnan loppumista ennakoii 3 % pk-yrityksistä. Myös Pohjanmaan alueella suurin ryhmä muodostuu kasvua mahdollisuuksien mukaan hakevista pk-yrityksistä (40 %). Yritystoiminnan loppumista alueella ennakoii 1% vastaajista.

Koko maassa voimakkaasti ja mahdollisuuksien mukaan kasvavien pk-yritysten osuus ovat hieman suurempi kuin syksyllä 2013. Alueella voimakkaasti ja mahdollisuuksien mukaan kasvavien pk-yritysten osuus on noussut koko maata selvemmin syksystä 2013.

Kuva 9. Pk-yritysten kasvuhakuisuus

9. PK-YRITYSTEN RAHOITUS

Pk-yritysten pääpankkina on koko maassa joko OP-Pohjola (Osuuspankki) (40 %) tai Nordea (31 %). Alueella pk-yritysten pääpankkina on Op-Pohjola (Osuuspankki). Koko maan pk-yrityksistä 48 % oli ottanut lainaa rahoituslaitoksilta. Pohjanmaan alueella lainaa rahoituslaitoksilta oli ottanut 46 % pk-yrityksistä.

Taulukko 10. Yrityksen pääpankki, %

	ELY Pohjanmaa	Koko maa
Nordea	25	31
OP-Pohjola (Osuuspankki)	35	40
Paikallisosuuspankki	10	5
Danske Bank (Sampo Pankki)	4	8
Säästöpankki	13	9
Handelsbanken	8	3
Muu	4	4

Taulukko 11. Onko yrityksellänne lainaa rahoituslaitoksilta?, %

	Ei	Kyllä
ELY Pohjanmaa	54	46
Koko maa	52	48

Koko maan pk-yrityksistä 28 % ja Pohjanmaan alueen pk-yrityksistä 26 % oli ottanut ulkopuolista rahoitusta viimeisten 12 kuukauden aikana. Pankista ulkopuolista rahoitusta on ottanut koko maan pk-yrityksistä 73 % ja alueella 85 %.

Taulukko 12. Oletteko ottaneet ulkopuolista rahoitusta viimeisen 12 kk:n aikana?, %

	Ei	Kyllä
ELY Pohjanmaa	74	26
Koko maa	72	28

Taulukko 13. Mistä olette ottaneet rahoitusta?, %

	ELY Pohjanmaa	Koko maa
Pankista	85	73
Rahoitusyhtiöstä	11	19
Finnverasta	23	17
Vakuutusyhtiöstä/eläkevakuutusyhtiöstä	0	2
Pääomasijoittajalta	4	6
Tekesistä	4	2
ELY-keskuksesta	5	5
Muualta	4	11

Valtaosa koko maan ja Pohjanmaan alueen pk-yrityksistä ei aio hakea ulkopuolista rahoitusta seuraavan 12 kuukauden aikana. Pk-yrityksissä aiotaan hakea ulkoista rahoitusta vähemmän kuin syksyllä 2013.

Taulukko 14. Aiotteko ottaa ulkopuolista rahoitusta seuraavan 12 kk:n aikana?, %

	Ei	Kyllä
ELY Pohjanmaa	79	21
Koko maa	79	21

Taulukko 15. Mistä aiotte ottaa ulkopuolista rahoitusta?, %

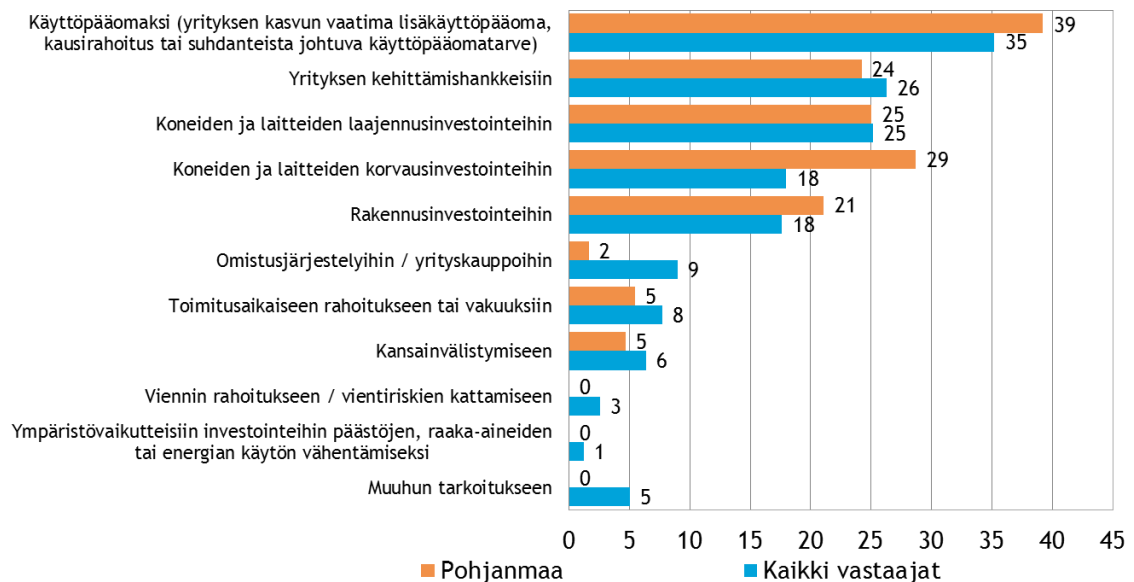
	ELY Pohjanmaa	Koko maa
Pankista	91	75
Rahoitusyhtiöstä	12	22
Finnverasta	24	27
Vakuutusyhtiöstä/eläkevakuutusyhtiöstä	0	4
Pääomasijoittajalta	1	15
Tekesistä	6	11
ELY-keskuksesta	14	16
Muualta	0	6

Taulukko 16. Ulkoisen rahoituksen käyttötarkoitus, %

	ELY Pohjanmaa	Koko maa
Kone- ja laiteinvestoinnit - korvaus	29	18
Kone- ja laiteinvestoinnit - laajennus	25	25
Rakennusinvestoinnit	21	18
Ympäristövaikutteiset investoinnit	0	1
Käyttöpääoma	39	35
Omistusjärjestelyt/yrityskaupat	2	9
Viennin rahoitus	0	3
Kansainvälistyminen	5	6
Yrityksen kehityshankkeet	24	26
Toimitusaikainen rahoitus/vakuudet	5	8
Muu tarkoitus	0	5

Sekä Pohjanmaan alueella että koko maassa yleisin ulkopuolisen rahoituksen käyttötarkoitus on käyttöpääoma. Pohjanmaan alueella käyttöpääomaan, koneiden ja laitteiden korvausinvestointeihin sekä rakennusinvestointeihin aiotaan hakea rahoitusta yleisemmin kuin koko maassa.

Kuva 10. Ulkoisen rahoituksen käyttötarkoitus, % *

*Vastaajat ovat voineet valita kaksi mielestään tärkeintä vaihtoehtoa.

10. AJANKOHTAISET ASIAT

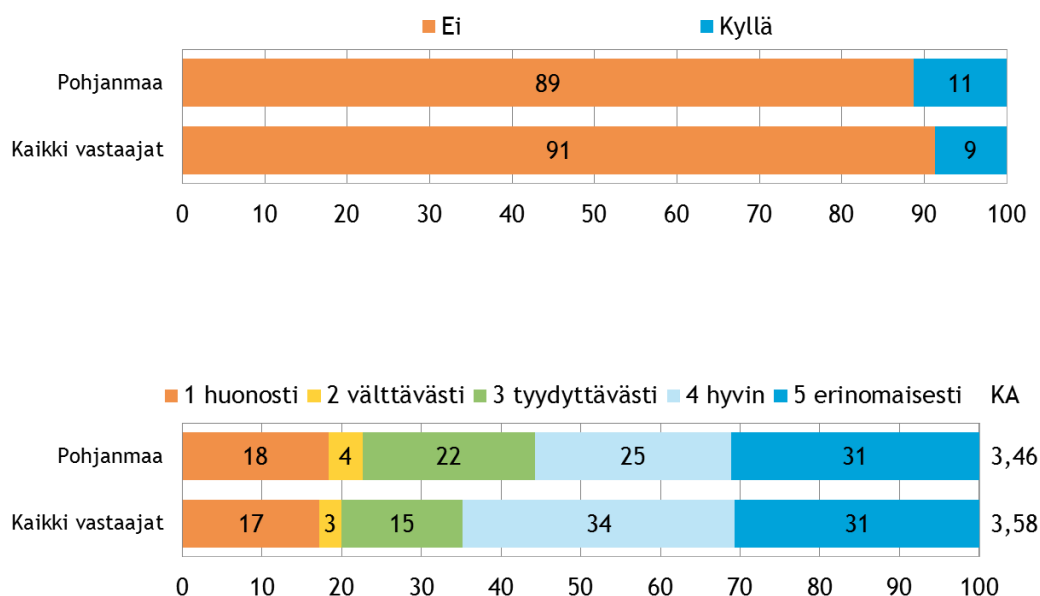
Koko maan pk-yrityksistä maksuvaikeuksia on ollut 20 %:lla yrityksistä. Vastaava luku Pohjanmaan alueella on 19 %. Koko maassa ja alueella lukemat ovat samalla tasolla kuin syksyllä 2013.

Taulukko 17. Onko yrityksellänne ollut maksuvaikeuksia viimeisen 3 kuukauden aikana?, %

	Ei	Kyllä
ELY Pohjanmaa	81	19
Koko maa	80	20

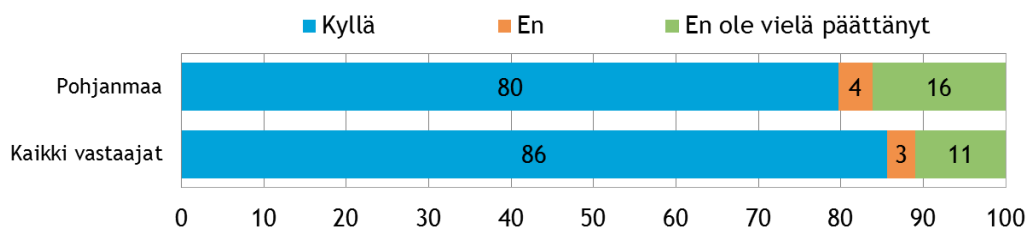
Koko maan ja Pohjanmaan pk-yrityksistä noin joka kymmenes on hakenut yritykselle rahoitusta Finnveralta vuosien 2012-2013 aikana. Pohjanmaan pk-yrittäjien kokemukset tarjotun rahoituspalvelun vastaamisesta yrityksensä tarpeeseen ovat hieman heikompia kuin koko maassa.

Kuva 11. Onko hakenut yritykselle rahoitusta Finnveralta 2012 tai 2013 ja miten tarjottu rahoituspalvelu vastasi tarvetta, %

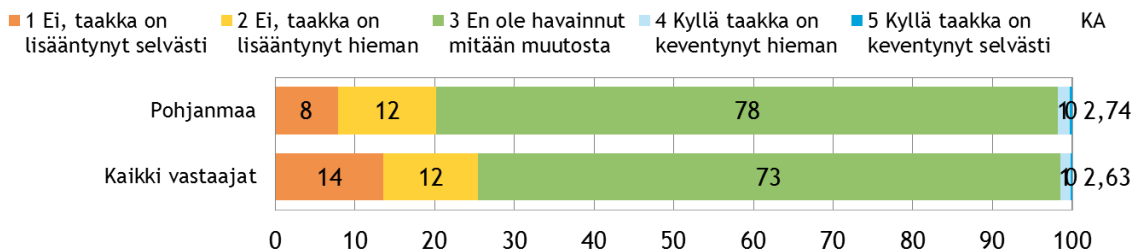
Pohjanmaan pk-yritysvastaajien äänestysaiheet ovat melko samankaltaiset kuin koko maassa; valtaosa pk-yrittäjistä aikoo äänestää. Pohjanmaan alueella epäröivien määrä on kuitenkin suurempi kuin koko maassa.

Kuva 12. Aiottako äänestää, %

EU on toteuttanut ohjelman, jonka on arvioitu vähentävän EU-lainsäädännöstä johtuvaa yritysten hallinnollista taakkaa yli 25 %. Suurin osa pk-yritysvastaajista kokee, että EU:n hallinnollisen taakan vähentämishjelmalla ei ole ollut vaikutusta. Pohjanmaan alueen pk-yrittäjissä on jonkin verran enemmän niitä vastaajia, joiden mielestä ohjelmalla ei ole ollut mitään vaikutusta ja toisaalta hieman vähemmän niitä, jotka ovat kokeneet taakan lisääntyneen.

Kuva 13. EU:n hallinnollisen taakan vähentämishjelman vaikutuksen havaitseminen, % (kysytty niiltä vastaajilta, jotka aikovat äänestää)

SUOMEN YRITTÄJIEN JA ALUEJÄRJESTÖJEN YHTEYSTIEDOT**SUOMEN YRITTÄJÄT**

Mannerheimintie 76 A, 00250 Helsinki
 PL 999, 00101 Helsinki
 toimisto@yrittajat.fi
 puhelin 09 229 221
 yrittajat.fi

ETELÄ-KARJALAN YRITTÄJÄT RY

Kauppakatu 40 D, 53100 Lappeenranta
 yrittajat.fi/etelakarjala
 puhelin 010 470 1100

ETELÄ-POHJANMAAN YRITTÄJÄT RY

Alvar Aallon katu 3, 60100 Seinäjoki
 yrittajat.fi/etelapohjanmaa
 puhelin 06 420 5000

ETELÄ-SAVON YRITTÄJÄT RY

Patteristonkatu 2 C, 50100 Mikkeli
 yrittajat.fi/etelasavo
 puhelin 0500 651 312

HELSINGIN YRITTÄJÄT RY

Lastenodinkuja 1 A 4, 00180 Helsinki
 yrittajat.fi/helsinki
 puhelin 050 575 2353

HÄMEEN YRITTÄJÄT RY

Sibeliuksenkatu 11 A 1, 13100 Hämeenlinna
 yrittajat.fi/hame
 puhelin 010 229 0390

KAINUUN YRITTÄJÄT RY

Kauppakatu 26 A, 87100 Kajaani
 yrittajat.fi/kainuu
 puhelin 010 387 7870

KESKI-POHJANMAAN YRITTÄJÄT RY

Ristirannankatu 1, 67100 Kokkola
 yrittajat.fi/keskipohjanmaa
 puhelin 06 831 5292

KESKI-SUOMEN YRITTÄJÄT RY

Sepänkatu 4, 40100 Jyväskylä
 yrittajat.fi/keskisuomi
 puhelin 010 425 9200

KYMEN YRITTÄJÄT RY

Käsityöläiskatu 4, 45100 Kouvola
 yrittajat.fi/kymi
 puhelin 05 544 3030

LAPIN YRITTÄJÄT RY

Hallituskatu 26, 2. krs, 96100 Rovaniemi
 yrittajat.fi/lappi
 puhelin 0400 898 200

PIRKANMAAN YRITTÄJÄT RY

PL 7, 33201 Tampere
 yrittajat.fi/pirkanmaa
 puhelin 03 251 6500

POHJOIS-KARJALAN YRITTÄJÄT RY

Linnunlahdentie 2, 80110 Joensuu
 yrittajat.fi/pohjoiskarjala
 puhelin 050 367 5194

POHJOIS-POHJANMAAN YRITTÄJÄT RY

Hallituskatu 21, 3. krs, 90100 Oulu
 yrittajat.fi/pohjoispohjanmaa
 puhelin 010 322 1980

PÄIJÄT-HÄMEEN YRITTÄJÄT RY

Rautatienkatu 20 B 4, 15110 Lahti
 yrittajat.fi/paijathame
 puhelin 010 3224 300

PÄÄKAUPUNKISEUDUN YRITTÄJÄT RY

Innopoly 1, Tekniikantie 12, 02150 Espoo
 yrittajat.fi/paakaupunkiseudunyritykset
 puhelin 010 422 1400

RANNIKKO-POHJANMAAN YRITTÄJÄT RY

PL 289, 65101 Vaasa
 yrittajat.fi/rannikkopohjanmaa
 puhelin 06 356 0800

SATAKUNNAN YRITTÄJÄT RY

PL 45, 28101 Pori
 yrittajat.fi/satakunta
 puhelin 02 634 9900

SAVON YRITTÄJÄT RY

Asemakatu 22-24, 4. krs, 70100 Kuopio
 yrittajat.fi/savo
 puhelin 017 368 0500

UUDENMAAN YRITTÄJÄT RY -

NYLANDS FÖRETAGARE RF
 Rantakatu 1, 2. krs, 04400 Järvenpää
 yrittajat.fi/uusimaa
 puhelin 010 231 3050

VARSINAIS-SUOMEN YRITTÄJÄT RY

Brahenkatu 20, 20100 Turku
 yrittajat.fi/varsinaissuomi
 puhelin 02 275 7100

FINNVERA OYJ:N JA ALUEKONTTOREIDEN YHTEYSTIEDOT

PÄÄKONTTORI FINNVERA OYJ

HELSINKI

Eteläesplanadi 8, PL 1010, 00101 Helsinki
valtakunnallinen vaihde 029 460 11
finnvera.fi

KUOPIO

Kallanranta 11, PL 1127, 70111 Kuopio

ALUEKONTTORIT

HELSINKI

Eteläesplanadi 8, PL 1010, 00101 Helsinki

JOENSUU

Torikatu 9 A, 80100 Joensuu

JYVÄSKYLÄ

Sepänkatu 4, 40100 Jyväskylä

KAJAANI

Kauppakatu 1, 87100 Kajaani

KUOPIO

Kallanranta 11, PL 1127, 70111 Kuopio

LAHTI

Laiturikatu 2, 5. kerros, 15140 Lahti

LAPPEENRANTA

Snellmaninkatu 10, 53100 Lappeenranta

MIKKELI

Linnankatu 5, 50100 Mikkeli

OULU

Asemakatu 37, 90100 Oulu

PORI

Valtakatu 6, 28100 Pori

ROVANIEMI

Maakuntakatu 10, PL 8151, 96101 Rovaniemi

SEINÄJOKI

Kauppatori 1-3, 60100 Seinäjoki

TAMPERE

Hämeenkatu 9, PL 559, 33101 Tampere

TURKU

Eerikinkatu 2, 20100 Turku

VAASA

Pitkäkatu 55, 65100 Vaasa

PIETARIN EDUSTUSTO

FINNVERA PLC

Representative Office in St. Petersburg
Finland House
Bolshaya Konyushennaya St. 8
191186 St. Petersburg, Russia

PL 95, 53501 Lappeenranta
puh. +358 405 088 956

TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖN JA ELY-KESKUSTEN YHTEYSTIEDOT**TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖ**

Aleksanterinkatu 4, 00170 Helsinki
puhelin 029 506 0000
tem.fi

ETELÄ-POHJANMAAN ELY-KESKUS

Alvar Aallon katu 8, 60100 Seinäjoki
puhelin 0295 027 500
ely-keskus.fi/etela-pohjanmaa

ETELÄ-SAVON ELY-KESKUS

Jääkärintie 14, Mikonkatu 5,
50100 Mikkeli
puhelin 0295 024 000
ely-keskus.fi/etela-savo

HÄMEEN ELY-KESKUS

Kirkkokatu 12, 15140 Lahti
Hämeenlinnan toimipaikka
Birger Jaarlin katu 15, 13100 Hämeenlinna
puhelin 0295 025 000
ely-keskus.fi/hame

KAAKKOIS-SUOMEN ELY-KESKUS

Salpausselänkatu 22, 45100 Kouvola
Lappeenrannan toimipaikka
Kauppakatu 40 D, 53100 Lappeenranta
puhelin 0295 029 000
ely-keskus.fi/kaakkois-suomi

KAINUUN ELY-KESKUS

Kalliokatu 4, 87100 Kajaani
puhelin 0295 023 500
ely-keskus.fi/kainuu

KESKI-SUOMEN ELY-KESKUS

Gygnaeuksenkatu 1, 40100 Jyväskylä
puhelin 0295 024 500
ely-keskus.fi/keski-suomi

LAPIN ELY-KESKUS

Ruokasenkatu 2, 96100 Rovaniemi
Kemin toimipaikka
Asemakatu 19, 94100 Kemi
puhelin 0295 037 000
ely-keskus.fi/lappi

PIRKANMAAN ELY-KESKUS

Pellavatehtaankatu 25, 33100 Tampere
puhelin 0295 036 000
ely-keskus.fi/pirkanmaa

POHJANMAAN ELY-KESKUS

Hovioikeudenpuistikko 19A, 65100 Vaasa
Kokkolan toimipaikka
Ristirannankatu 1, 67100 Kokkola
puhelin 0295 028 500
ely-keskus.fi/pohjanmaa

POHJOIS-KARJALAN ELY-KESKUS

Kauppakatu 40 B, 80100 Joensuu
puhelin 0295 026 000
ely-keskus.fi/pohjois-karjala

POHJOIS-POHJANMAAN ELY-KESKUS

Veteraaninkatu 1, 90100 Oulu
puhelin 0295 038 000
ely-keskus.fi/pohjois-pohjanmaa

POHJOIS-SAVON ELY-KESKUS

Kallanranta 11, 70100 Kuopio
puhelin 0295 026 500
ely-keskus.fi/pohjois-savo

SATAKUNNAN ELY-KESKUS

Valtakatu 12 B, 28100 PORI
puhelin 0295 022 000
ely-keskus.fi/satakunta

UUDENMAAN ELY-KESKUS

Maistraatinportti 2, 00240 Helsinki
puhelin 0295 021 000
ely-keskus.fi/uusimaa

VARSINAIS-SUOMEN ELY-KESKUS

Itsenäisyydenaukio 2, 20800 Turku
puhelin 0295 022 500
ely-keskus.fi/varsinais-suomi

